

**COMPLEXUL MUZEAL NAȚIONAL „MOLDOVA” IAȘI  
MUZEUL DE ISTORIE A MOLDOVEI**

**CERCETĂRI ISTORICE  
(SERIE NOUĂ)**

**XXIV-XXVI  
(2005-2007)**

**IAȘI  
2010**

**COMITETUL DE REDACȚIE**

**Lăcrămioara STRATULAT**

**Senica ȚURCANU**

**Sorin IFTIMI**

**Adriana MOGLAN**

**Tamilia Elena MARIN**

**Cătălin HRIBAN**

**Mădălin-Cornel VĂLEANU**

**Loredana SOLCAN (secretar de redacție)**

**Traduceri realizate/revizuite de Coralia COSTAȘ**

**Adresa redacției**

**Complexul Muzeal Național „Moldova” Iași**

**Muzeul de Istorie a Moldovei**

**Piața Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 1**

**Iași, RO-700028**

**Telefon/Fax: 040232218383**

**e-mail: muzeuldeistorieiasi@yahoo.com**

**ISSN 1453-3960**

**EDITURA PALATUL CULTURII**

**Iași**

**SUMAR**  
**SOMMAIRE – CONTENTS – INHALT**

Nicolae URSULESCU, Mădălin-Cornel VĂLEANU, <i>Prima publicație a lui Hubert Schmidt despre săpăturile de la Cucuteni</i> .....	11
<i>The First Publication Of Hubert Schimdt's Regarding The Excavations Of Cucuteni</i> .....	32
Mădălin-Cornel VĂLEANU, <i>Reprezentări antropomorfe pe ceramica de la Cucuteni-Cetățuia</i> .....	37
<i>Anthropomorphic Representations On The Ceramicware Of Cucuteni-Cetățuia</i> .....	41
John NANDRIȘ, „ <i>Pridvorul se prăbușește</i> ”. <i>Nu totul este posibil deodată</i> .....	45
„ <i>Pridvorul se prăbușește</i> ”. <i>Not Everything Is Possible At Any One Time</i> .....	68
Dorel PARASCHIV, George NUȚU, <i>Opaițele romane de la Poșta (Moesia Inferior) (județul Tulcea)</i> .....	71
<i>Roman Lamps Of Poșta (Moesia Inferior)(Tulcea County)</i> .....	79
Victor COJOCARU, <i>Interferențe greco-scitice ca reflecție a circulației monetare la marginea stepei</i> .....	87
<i>Griechisch-Skythische Wechselbeziehungen im Spiegel des Geldumlaufs am Rande der Steppe</i> .....	103
Tamilia Elena MARIN, <i>Considerații privind agricultura la dacii est-carpatici în secolele II î. Hr. - II d. Hr.</i> .....	115
<i>Considerations On The Agriculture Of The Dacians Est Of The Carpathians During The 2<sup>nd</sup> Century BC - 2<sup>nd</sup> Century AD</i>	122

Ioan IAȚCU, <i>Un exemplu al devotamentului față de Dumnezeu și Împărat: bazilica „Sf. Cosma și Damian” de la Bizone (Cavarna, Bulgaria)</i> .....	123
<i>An Example Of Devotion To God And The Emperor: The “Sts. Cosma and Damian” Basilica Of Bizone (Cavarna, Bulgaria)</i> .....	131
Tincuța CLOȘCĂ, <i>Câteva semnificații ale metaforei corabiei în scrierile hrisostomice</i> .....	137
<i>Few Meanings Of The Metaphor Of The Ship In Chrysosthom’s Writings</i> .....	147
Dan FLOAREȘ, <i>Demantelarea cetății Șcheia. Ipoteze</i> .....	149
<i>Dismantling The Fortress Of Șcheia. Hypotheses</i> .....	162
Elena GHERMAN, <i>Un domeniu feudal din ținutul Cârlișturii</i> ..	163
<i>Un domaine feudal de la région Cârliștura</i> .....	171
Olivia SENCUC - BORCEA, <i>Dimensiunea cultural - religioasă a alimentației în Moldova și Țara Românească (secolele XVI-XVIII)</i> .....	175
<i>La dimension culturelle - religieuse de l’alimentation en Moldavie et en Valachie (XVI<sup>e</sup> – XVIII<sup>e</sup> siècles)</i> .....	192
Valentina-Cristina SANDU, <i>„Duce-vă-ți de la Mine, blestemaților!” O catagrafie a lumii păcătoase</i> .....	193
<i>„Depart From Me, You Cursed!” An Inventory Of The Sinner World</i> .....	209
Emanuel BRĂDEANU, <i>Marii dregători ai Țării Moldovei la jumătatea secolului al XVIII-lea (1741 – 1749)</i> .....	211
<i>High Officials Of Moldavia At Mid-18<sup>th</sup> Century (1741 - 1749)</i> .....	229
Alexandra-Marcela POPESCU, <i>Câteva considerații privind învinuirea de „hiclenie” în Moldova medievală</i> .....	233
<i>Some Considerations Regarding The Treason Accusation In Medieval Moldavia</i> .....	246

Mihai-Alin PAVEL, <i>O moștenire disputată: moșia Banca (Tutova) a lui Lascăr Costin din Bârlad</i> .....	247
<i>A Disputed Heritage: The Land Of Banca (Tutova) Of Lascăr Costin's Of Bârlad</i> .....	262
Bobi APĂVĂLOAEI, <i>Palatul din secolul al XIX-lea de la Galata – Iași</i> .....	269
<i>The Palace Of Galata - Iași In The 19<sup>th</sup> Century</i> .....	278
Gheorghe BACIU, „ <i>Răzvrătirea</i> ” <i>de la schitul Orgoești</i> .....	289
„ <i>La Révolte</i> ” <i>de l’ermitage Orgoești</i> .....	310
Ion-Ciprian STOIAN, <i>Practica echivalării diplomelor la Facultatea de Drept a Universității din Iași (1860-1885)</i> ..	311
<i>La pratique de l’équivalence des diplômes à la Faculté de Droit de l’Université de Iassy, 1860-1885</i> .....	321
Corneliu CIUCANU, <i>Mișcările studențești din anii 1922-1923. Constituirea și activitatea Ligii Apărării Național-Creștine în primul deceniu interbelic</i> .....	323
<i>Student Movements In 1922-1923. The Creation And Activity Of The National Christian League During The First Decade Of The Interwar Period</i> .....	354
Paul NISTOR, <i>Discurs istoric și diplomație. Sărbătorirea Marii Uniri în Polonia (1928)</i> .....	357
<i>Historic Discourse And Diplomacy. Celebration Of The Great Union In Poland (1928)</i> .....	371
Dan LAZĂR, <i>Politică și cultură sub semnul totalitarismului. Universitatea din Iași între 1945 și 1965</i> .....	373
<i>Politics And Culture Under The Sign Of Totalitarianism. The University Of Iași Between 1945 And 1965</i> .....	390

Mihaela TEODOR, <i>Cenzura preventivă după 23 august 1944: autorizațiile de apariție. Studiu de caz „Studii și Cercetări Istorice”</i> .....	393
<i>La censure préventive après 23 août 1944: Les autorisations de parution. Etude de cas „Studii și Cercetări Istorice”</i> .....	406
Igor CERETEU, <i>Cartea românească tipărită în București în fonduri și colecții din Chișinău (ultimele decenii ale secolului al XVII-lea – începutul secolului al XX-lea)</i> .....	407
<i>Romanian Books Printed In Bucharest Belonging To Collections And Libraries Of Chișinău (The Last Decades Of The 17<sup>th</sup> Century - The Beginning Of The 20<sup>th</sup>)</i> .....	455
Alexander RUBEL, <i>Monument și amintire. Despre semiotica culturii publice a memoriei pornind de la monumentele din Iași</i> .....	457
<i>Denkmal und Erinnerung. Über die Semiotik Öffentlicher Erinnerungskultur am Beispiel von Historischen Denkmälern in Jassy</i> .....	488
Sorin IFTIMI, <i>Iași în bronz și marmură. Memoria statuiilor</i> .....	495
<i>The City Of Iași In Bronze And Marble. Memory Of The Statues</i> .....	543

## **ANIVERSARIA**

Victor SPINEL, <i>Gânduri la o aniversare: profesorul Nicolae Ursulescu</i> .....	545
<i>Thoughts With The Occasion Of An Anniversary: Professor Nicolae Ursulescu</i>	

## ABREVIERI

- AA - *Arta și Arheologia. Revistă*, Iași.
- AARMSI - *Analele Academiei Române, Memoriile Secțiunii Istorice*, București.
- AIIAI=AIIX - *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Iași/Anuarul Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”*, Iași.
- AN-DMB - Arhivele Naționale. Direcția Municipiului București, București.
- Apulum - *Apulum. Acta Musei Apulensis*, Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia.
- Arhiva - *Arhiva. Organul Societății Științifice și Literare*, Iași.
- Arhivele Moldovei - *Arhivele Moldovei*. Arhivele Naționale ale României Iași.
- Arhiva Olteniei - *Arhiva Olteniei*, Craiova.
- Arhivele Totalitarismului - *Arhivele Totalitarismului*, Academia Română. Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului.
- ArhGen - *Arhiva Genealogică*, Academia Română. Societatea Română de Heraldică, Genealogie și Sigilografie, Iași.
- ArhMold - *Arheologia Moldovei*, Institutul de Arheologie Iași.
- BAR Int. Ser. - *British Archaeological Reports. International Series*, Oxford.
- BSNR - *Buletinul Societății Numismatice Române*, București.
- Candela - *Candela*, Revistă de Teologie și Cultură a Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților.

- Carpica - *Carpica*, Muzeul Județean de Istorie „Iulian Antonescu”, Bacău.
- CCA - *Cronica cercetărilor arheologice din România*, București.
- CCDJ - *Cultură și civilizație la Dunărea de Jos*, Muzeul Dunării de Jos, Călărași.
- CDM - *Catalogul Documentelor Moldovenești din Arhiva Istorică Centrală a Statului*.
- CI - *Cercetări Istorice*, Muzeul de Istorie a Moldovei, Iași.
- Dacia N.S. - *Dacia. Revue d'archéologie et d'histoire ancienne*, Nouvelle Série, București.
- DACL - *Dictionnaire d'archéologie chrétienne et de liturgie*, publié par F. Cabrol et H. Leclerq, Paris.
- DANIC - Direcția Arhivelor Naționale Istorice Centrale, București.
- DIR - *Documente privind istoria României*, seria A, Moldova, seria B, Țara Românească, București.
- DJANI - Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Iași.
- DNP - *Der Neue Pauly. Enzyklopädie der Antike*, Stuttgart/Weimar, 1996.
- DRH - *Documenta Romaniae Historica*, seria A, Moldova; seria B, Țara Românească, București.
- Europa XXI - *Europa XXI*, Academia Română – Filiala Iași, Centrul de Istorie și Civilizație Europeană.
- FHDR, II - *Fontes Historiae Dacoromanae*, București, II, 1970.
- FHDRChr - *Fontes Historiae Daco-romanae Christianitatis*, Iași, 2008.
- Historia - *Historia*, București.
- Historia Urbana - *Historia Urbana*, Academia Română. Comisia de Istorie a Orașelor din România, Sibiu.
- Hrisovul - *Hrisovul*, Anuarul Facultății de Arhivistică, Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, București.
- IK (20) - R. Merkelbach (ed.), *Die Inschriften von Kalchedon* (Inschriften griechischen Städte aus Kleinasien, Bd. 20). Bonn, 1980.
- Ioan Neculce - *Ioan Neculce. Buletinul Muzeului de Istorie a Moldovei*, Iași.



- IosPE I<sup>2</sup> - V. V. Latyšev [Latyshev] (ed.): *Inscriptiones orae septentrionalis Ponti Euxini Graecae et Latinae*. Bd. I<sup>2</sup>: *Inscriptiones Tyrae, Olbiae, Chersonesi Tauricae aliorum locorum a Danubio usque ad Regnum Bosporanum*. St. Petersburg, 1916 (Reprint Hildesheim, 1965).
- Izvestija Varna - *Izvestija na Narodnija Muzej*, Varna.
- Klio - *Klio: Beiträge zur Alten Geschichte*, Berlin.
- Let.Pri. - *Letopis' Pričernomor'ja. Archeologija, istorija, literatura, numizmatika*, Cherson.
- Limba Română - *Limba Română*, Academia Română, Institutul de Lingvistică, București.
- Marmația - *Marmația*, Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare.
- MemAntiq - *Memoria Antiquitatis, Acta Musei Petrodavensis*, Complexul Muzeal Județean Neamț, Piatra-Neamț.
- MH - *Museum Helveticum: schweizerische Zeitschrift für klassische Altertumswissenschaft = Revue suisse pour l'étude de l'antiquité classique*, Basel.
- Mitropolia Ardealului - *Mitropolia Ardealului*, Sibiu.
- Mitropolia Moldovei și Sucevei - *Mitropolia Moldovei și Sucevei*, Iași.
- Monumentul - *Monumentul. Lucrările Simpozionului Național Monumentul -Tradiție și Viitor*, Iași.
- ODB - *The Oxford Dictionary of Byzantium*, prepared at Dumbarton Oaks, Al. P. Kazan ed. in chief, New-York-Oxford, 1991.
- Opțiuni Istoriografice - *Opțiuni Istoriografice. Buletinul Asociației Tinerilor Istorici Ieșeni și al Alianței Studenților Români*, Iași.
- Oxford Papers - Slavonic - *Oxford Slavonic Papers*, Oxford University Press, Oxford.
- Peuce - *Peuce*, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale, Tulcea.
- Pontica - *Pontica*, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie, Constanța.
- Ramuri - *Ramuri*, Craiova.
- RCRFacta - *Rei Cretariae Romanae Fautores Acta*, Abbingdon.
- REA - *Revue des études anciennes*, Talence.

- Revista Arhivelor - *Revista Arhivelor. Direcția Generală a Arhivelor Statului*, București.
- Revista de Istorie - *Revista de Istorie*, București.
- Revue Roumain d'Histoire - *Revue Roumain d'Histoire*, București.
- RHP - *Revue d'histoire de la pharmacie*, Paris.
- RIAF - *Revista pentru istorie, arheologie și filologie*, București.
- SA - *Sovetskaja archeologija*, Moscova.
- SAA - *Studia Antiqua et Archaeologica*, Universitatea „A. I. Cuza”, Iași.
- SCIA - *Studii și Cercetări de Istoria Artei*, București.
- SCIV(A) - *Studii și cercetări de istorie veche (și arheologie)*, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București.
- SCȘI - *Studii și cercetări științifice*, Iași.
- SEG - *Supplementum Epigraphicum Graecum*.
- SMIM - *Studii și materiale de istorie medie*, Academia Română. Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”.
- StCl - *Studii Clasice*, Societatea de Studii Clasice din România, București.
- Studia Archaeologica - *Studia Archaeologica*, Roma.
- Studia Transylvanica - *Studia Transylvanica*, Academia Română. Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu.
- Studii de Preistorie - *Studii de Preistorie*, Asociația Română de Arheologie, București.
- Studii. Revistă de Istorie - *Studii. Revistă de Istorie*, București.
- Studii Teologice - *Studii Teologice*. Revista Facultăților de Teologie din Patriarhia Română.
- Syll. - W. Dittenberger (ed.), *Sylloge inscriptionum Graecarum*, 3. Aufl. bearb. von F. Hiller von Gaertringen [et al.], Leipzig, Bd. I (1915), Bd. II (1917), Bd. III (1920), Bd. IV (1921–1924) (Reprint Hildesheim, 1960).
- ThD - *Thraco-Dacica*, Institutul Român de Tracologie, București.
- Tyche - *Tyche: Beiträge zur Alten Geschichte, Papyrologie und Epigraphik*, Viena.
- VDI - *Vestnik drevnej istorii*, Moscova.
- Xenopolitana - *Xenopolitana. Buletinul Fundației Academice „A. D. Xenopol”*, Iași.
- ZfE - *Zeitschrift für Ethnologie*, Berlin.